

Οι αυτόχθονες της Βοιωτίας

Πρώτος άνθρωπος στη Βοιωτία ήταν ο Ώγυγος, αυτόχθονας κι αυτός. Έφυγε από την Βοιωτία κι έγινε βασιλιάς των αγρίων κατοίκων της Αττικής. Τον θεωρούσαν και γιο του Βοιωτού κι έλεγαν ότι στα χρόνια του έγινε ο κατακλυσμός που έπνιξε την Αττική. Γιος του ήταν ο Ελευσίς, ο πρώτος μετά τον κατακλυσμό άνθρωπος που έκτισε την Ελευσίνα, αν και πολλοί θεωρούν γονείς του τον Ερμή και την Ωκεανίδα Δάειρα.

Σύμφωνα με άλλη ισχυρή εκδοχή, πρώτος άνθρωπος της Βοιωτίας ήταν ο Αλαλκομενέας, αυτόχθονας που βγήκε από τα νερά του (Βοιωτικού) Κηφισού ή της λίμνης Κωπαΐδας. Γι' αυτόν, ανέφεραν πως είχε δώσει μια πονηρή συμβουλή στον Δία, προκειμένου να ξανακερδίσει την Ήρα, μετά από ένα καθοριστικό καβγά τους. Έπειτα, έγινε παιδαγωγός της Αθηνάς, η οποία γεννήθηκε μετά από αυτόν και έφερε και την προσωνυμία Αλαλκομενηίδα. Άλλωστε, στην πόλη Αλαλκομενές της Βοιωτίας υπήρχε ναός της Αλαλκομενηίδας Αθηνάς, η οποία τιμόταν εκεί εξαιρετικά. Κάποιοι πιθανολογούν ότι η θεά, με το όνομα Αθηνα

ἴ
δα, έγινε η γυναίκα του πρώτου ανθρώπου. Σύμφωνα με αυτή την εκδοχή, η Αθηνά ή Αθηνα

ἴ
δα βγήκε κι αυτή από την Κωπα

ἴ
δα και οι δυο τους έγιναν ζευγάρι.

Κατά μια άλλη εκδοχή, γυναίκα του Αλαλκομενέα ήταν η Νιόβη που εμφανίζεται στην Βοιωτία ως η πρώτη μητέρα θνητών. Ανάμεσα στα παιδιά της ήταν και η Μελία, συνονόματη νύμφης. Η νύμφη Μελία, στην Αργολίδα, φερόταν ως μητέρα του πρώτου εκεί ανθρώπου, του Φορωνέα (με πατέρα τον ποταμό Ίναχο).

Με όλα αυτά, η Νιόβη φέρεται ως η πρώτη γυναίκα, από την οποία προέρχονται οι γενάρχες των ελληνικών φύλων. Και είχε πολλά παιδιά: Δώδεκα (έξι αγόρια, έξι κορίτσια) ή δεκατέσσερα ή δεκαοχτώ ή δεκαεννιά ή είκοσι. Αρχικά, σύμφωνα με την Σαπφώ, «πάρα πολύ ήταν η Λητώ και η Νιόβη φιλενάδες». Η Λητώ ήταν η μητέρα από τον Δία του Απόλλωνα και της Αρτεμης.

Η φιλία τους υπήρχε, όταν ακόμα θεοί και άνθρωποι δεν είχαν χωριστεί. Μετά, η Νιόβη αναφέρεται ως κόρη του Τάνταλου και της Δίας, σύζυγος του βασιλιά του Ορχομενού, Αμφίονα. Παινεύονταν ότι αυτή είχε πολλά παιδιά, ενώ η Λητώ μόνο δύο. Η Λητώ θύμωσε και ζήτησε από τα παιδιά της να την εκδικηθούν. Ο Απόλλωνας αφάνισε τους γιους και η Άρτεμη τις κόρες. Τα πτώματά τους κείτονταν άταφα επί εννιά μερόνυχτα, επειδή οι γύρω άνθρωποι μεταμορφώθηκαν από τον Δία σε πέτρες. Την δέκατη μέρα, οι θεοί έθαψαν τα άψυχα κουφάρια, ενώ η Νιόβη μεταμορφώθηκε σε λιθάρι, στο βουνό Σίπυλο, παρακλάδι του Ταύρου της Μικράς Ασίας.

Σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες, από τον αφανισμό των παιδιών της Νιόβης γλίτωσε μόνο μια κόρη, η Μελίβοια, αν και κάποιοι άλλοι έλεγαν ότι αυτή ήταν η Χλωρίδα που παντρεύτηκε τον Νηλέα κι έκανε τον Νέστορα (βασιλιά στην Πύλο). Ο Απόλλωνας του χάρισε τα χρόνια που πήρε από τους γιους της Νιόβης. Γι' αυτό κι ο Νέστορας έζησε πάρα πολύ καιρό.

Ο αρχάνθρωπος της Αργολίδας

Ανάμεσα στους ποταμούς γιους που ο Ωκεανός απέκτησε από την Τηθή, ήταν και ο Ίναχος της Αργολίδας. Πήρε γυναίκα του την νύμφη Μελία (ή την Αργεία), από την οποία απέκτησε τον Φορωνέα, πρώτο θνητό άνθρωπο που ζευγαρώθηκε με την Λαοδίκη (ή Τελεσιδική ή Πειθώ) κι απέκτησε πολλά παιδιά και περισσότερα εγγόνια. Σχηματίστηκε έτσι ολόκληρος λαός ευτυχισμένων ανθρώπων καθώς δεν υπήρχε τίποτα που να τους χωρίζει. Ζούσαν στην εξοχή ειρηνικά, έτρωγαν ό,τι η γη τους παρείχε και περνούσαν την ζωή τους χωρίς βάσανα κι αρρώστιες. Βασιλιά τους είχαν τον ίδιο τον Δία.

Ο υπερπληθυσμός ανέτρεψε την ειδυλλιακή εικόνα. Οι καρποί της αργολικής γης δεν έφταναν για όλους κι άρχισαν να μαλώνουν μεταξύ τους. Οι άνθρωποι έγιναν πολύ κακοί και μόνο ο Φορωνέας εξακολουθούσε να είναι ευσεβής και τίμιος. Ο Δίας βαρέθηκε να τους κυβερνά. Με προτροπή της Ήρας, ανέθεσε την βασιλεία της περιοχής στον συνετό Φορωνέα.

Ο νέος βασιλιάς ζήτησε από τον Δία να του χαρίσει την φωτιά και δίδαξε τους υπηκόους του πώς να την χρησιμοποιούν στα σιδηρουργεία και στις θυσίες. Και για να τους ασφαλίσει από κάθε εξωτερικό κίνδυνο, τους έβαλε να κατοικήσουν πολλοί μαζί σε συνοικισμούς, όπως κι ο Κέκροπας στην Αττική, κι έφτιαξε νόμους που να διέπουν τις μεταξύ τους σχέσεις και όρισε δικαστές να λύνουν τις διαφορές.

Σύμφωνα με άλλη διήγηση, ο Φορωνέας συγκέντρωσε τους υπηκόους του σε μια μεγάλη πόλη που όμως, κάποια στιγμή, έπαψε να τους χωρά. Τότε, ο θεός Ερμής τους σκόρπισε σε συνοικισμούς που, με τον καιρό, μεταβλήθηκαν σε πολιτείες, και τους έκανε να μιλούν διαφορετικές γλώσσες (αγνοούμε το γιατί).

Κόρη του Φορωνέα, η πρώτη γυναίκα στην Αργολίδα, ήταν η Νιόβη που από τον Δία απέκτησε τον Άργο και τον Πελασγό. Κατά άλλη εκδοχή, και οι δυο ήταν παιδιά του Ίναχου. Και υπήρχε και άλλη που βεβαίωνε ότι ο Πελασγός ήταν γιος του Φορωνέα. Στην Αρκαδία όμως, πίστευαν ότι ο Πελασγός ήταν αυτόχθονας, γεννημένος πριν από την δημιουργία της σελήνης.

(τελευταία επεξεργασία, 27 Σεπτεμβρίου 2020)